

Osnovna škola Ivane Brlić Mažuranić, Koška

U desetom broju možete pročitati:

GLAZBENICI ROĐENI U RUJNU

- ✓ *Ivo Tijardović*
- ✓ *BB King*
- ✓ *Andrea Bocelli*

IN MEMORIAM

- ✓ *Arsen Dedić*
- ✓ *Vincenzo Bellini*

PREMIJERA

- ✓ *W. A. Mozart: Čarobna frula*

Glazbenici rođeni u rujnu:

Preporuka za slušanje!

- *I.Tijardović: Mala Floramye,
Daleko me moj Split, Šjor
Bepo moj*

Ivo Tijardović

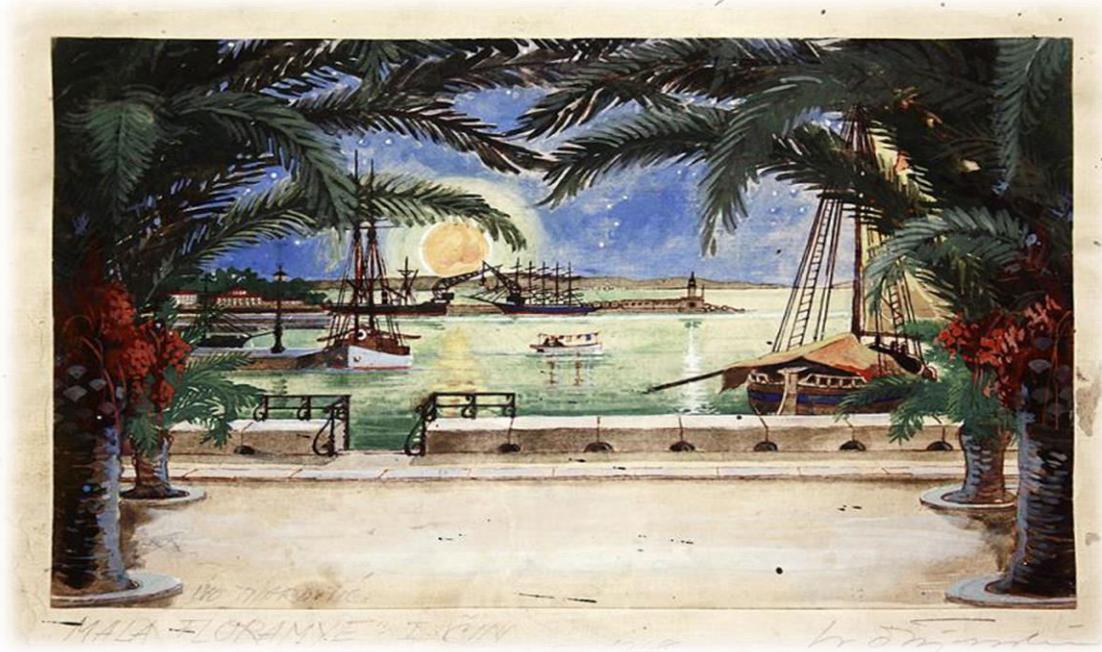
(18. rujna 1895., Split - 19. ožujka 1976.,
Zagreb)

*Bio je ravnatelj Opere te prvi intendant
splitskog HNK, intendant HNK u Zagrebu i
ravnatelj Državnoga simfonijskog orkestra.*

*U djelima je koristio folklor i nacionalni glazbeni izraz, posebice
Dalmacije.*

*Skladao je osam opereta, a najistaknutije su mu **Mala Floramye i Spli'ski akvarel**, koje dočaravaju splitski ambijent između dva svjetska rata. U opernom stvaralaštvu zanimalo se temama iz prošlosti i povijesnim
zbivanjima.*

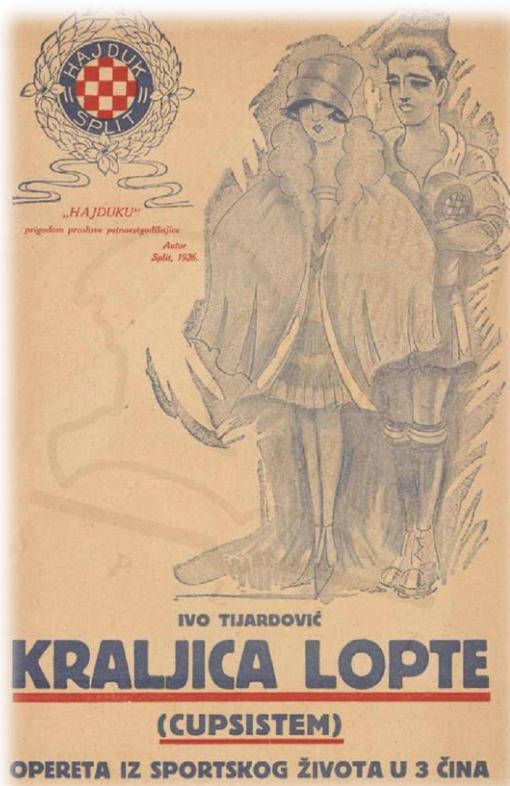

- ✓ Tijardovićeva scenografija za *Malu Floramye*!

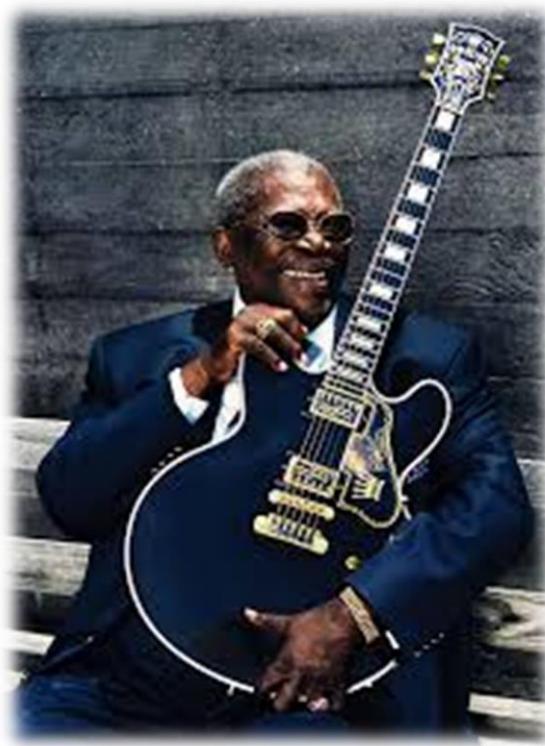
Bavio se i slikarstvom, a radio je kao ilustrator, dirigent, koreograf, karikaturist, novinar, prevoditelj. Umro je u Zagrebu 1976.

- ✓ Opereta *Kraljica lopte* posvećena je nogometnom klubu **HAJDUK**!

Pisao je komornu i filmsku glazbu, brojne solo pjesme i zborove, predigre i kantate, operete i opere.

- ✓ opere *Dimnjaci uz Jadran*, *Marko Polo*, *Dioklecijan*
- ✓ glazbena komedija *Doživljaj u Šangaju*
- ✓ scensku glazbu za *Marulićevu Juditu* i *Goldonijeve Ribarske svađe*
- ✓ mjuzikl *Katarina Velika*
- ✓ operete *Mala Floramy*, *Splitski akvarel*, *Pjero Ilo*, *Kraljica lopte*, *Zapovijed maršala Marmonta*, *Jurek i Štefica*.

Preporuka za slušanje!

- *B.B. King: The Thrill has gone*

B.B. King

(Mississippi, 16. rujna 1925. - Las Vegas, Nevada, 14. svibnja 2015.)

Legendarni je američki blues gitarist, pjevač i skladatelj. Smatra se jednim od najvećih blues gitarista u povijesti,

časopis Rolling Stone smjestio ga je na treće mjesto u svom popisu "100 najvećih gitarista svih vremena". Za svoju glazbu dobio je 14 nagrada Grammy, uključujući i onu za životno djelo 1987. godine.

Albumi:

Live at the Regal Lucille

Riding With the King King of the Blues One Kind Favor

Ovaj blues gitarist stvorio je svoj unikatan zvuk kojeg su voljeli milijuni diljem svijeta. Dok je pjevao, u njegovom glasu izmjenjivali su se osjećaji požude, čežnje i izgubljene ljubavi. On je sam u svojoj autobiografiji iz 1996. rekao kako mu je cilj uvek bio da poveže svoju gitaru s ljudskim emocijama.

B.B. King je značajno doprinio ekspanziji blues publike. Način na koji je svirao bio je urban, u svoju glazbu implementirao je razne utjecaje iz drugih žanrova i uvijek je bio spreman prilagoditi se novoj publici i ponuditi joj nešto s čim se može povezati.

✓ **10 razloga zašto je B.B. King bio najveći blues glazbenik u povijesti:**

- 1. Prvi singl snimio je u prostorijama kršćanske mладеžи u Memphisu 1950.**
- 2. Svim svojim gitarama davao je ime Lucille** (1949. King je imao nastup u plesnoj dvorani u kojoj je tijekom njegova nastupa izbio požar. Nakon što su ljudi bili evakuirani, on se vratio unutra da spasi svoju gitaru. Kasnije je saznao kako su u požaru poginula dva muškarca koji su se potukli oko djevojke imena **Lucille**. Odlučio je svoju gitaru nazvati tim imenom kako bi se podsjetio da nikad u životu ne uletava u zapaljene zgrade radi neke žene. U ranim 80-ima proizvođač gitara Gibson izbacio je model gitare nazvan **Lucille**, kreiran specijalno samo za kralja bluesa.)
- 3. Kao dijete nije smio pjevati blues** (King je rođen na plantaži pamuka u malom gradiću u Mississippiju. Iako je već kao klinac volio pjevati blues, zbog religijskih idea na njegovih roditelja to mu je bilo zabranjivano pod opravdanjem da se radi o vražjoj muzici.)
- 4. Bio je vegetarijanac ali je snimao reklame za McDonalds**
- 5. Frank Sinatra mu je pomogao da krene svirati** (B.B. je bio veliki obožavatelj **Franka Sinatre**, a ovaj mu je pomogao da nađe gaže u Las Vegasu tijekom 60-ih, u vrijeme kad afroameričkim glazbenicima nije bilo lako doći do prilike za nastup u tom gradu.)
- 6. Časopis Rolling Stone ga je 2003. proglašio trećim najboljim gitaristom na svijetu**
- 7. Dobio je 16 Grammyja. Na kraju i onaj za životno djelo**
- 8. Svi su htjeli raditi s njim. Album s Ericom Claptonom prodan je u više od 2 milijuna primjeraka**
- 9. Žene su ga obožavale** (Jednom prilikom je rekao: "15-ak puta su mi žene davale ultimatum – ili ja ili Lucille (njegova gitaru). Zato imam 15-ero djece s 15 različitih žena".)
- 10. Pjesma "The Thrill Is Gone" je dominirala ljestvicama kada nitko nije slušao blues** (To se dogodilo 1970., u vrijeme kad je takvo što za R&B glazbenika bilo nemoguće postići. "**The Thrill Is Gone**" je proglašena i jednom od najboljih pjesama svih vremena.)

Preporuka za slušanje!

- *Andrea Bocelli i Sara Brightman: Time to say goodbye*

Andrea Bocelli

Rodjen je 22. rujna 1958. godine u toskanskom mjestu Lajaticou, nedaleko od Pise. Talijanski pjevač (tenor), tekstopisac i producent.

Od rođenja je imao problema s očima zbog urođenog glaukoma. Nakon nesreće na nogometnoj utakmici (dobi od 12 godina), posve je izgubio vid.

Karijera mu je počela 1992. g., a Luciano Pavarotti je bio očaran njegovim talentom. Do danas je prodao preko 70 milijuna albuma.

Najpoznatija je njegova pjesma Time To Say Goodbye, koju je otpjevao sa Sarom Brightman.

In memoriam:

Arsen Dedić

(Šibenik, 28. srpnja 1938. - Zagreb, 17. kolovoza 2015.)

Hrvatski skladatelj, književnik, prevoditelj, pjesnik ikantautor. Autor je i izvođač mnogih šansona te pobednik mnogih glazbenih festivala. Napisao je, skladao i izveo mnoge dojmljive ljubavne i misaone pjesme te je svojim izvornim stilom stekao mnogobrojne poklonike. Slovi za jednog od utemeljitelja šansone u Hrvatskoj.

Uz glazbu, objavio je više zbirki lirike. Prevodio je i obrađivao poznate šansonijere i autore, među njima Gina Paolija, Sergia Endriga, s kojima je često surađivao, i Jacquesa Brela, koji je svojim likom i djelom snažno utjecao na njegovu karijeru.

Osnovno određenje mu je glazba, ali spajajući je s poetskim prirodno je stigao do vlastitoga kantautorskoga govora, koji ga je najviše i obilježio. Javlja se kao skladatelj, interpret, pjesnik, producent, dirigent i svirač. Uglazbio je stihove Krleže, Cesarića, Goloba i mnogih drugih.

✓ Njegove su pjesme prevodili i obrađivali mnogi izvođači, a sam je pisao za mnoge poznate hrvatske estradne umjetnike, primjerice Gabi Novak, klapa i Ibricu Jusića!

✓ Veliki dio njegova opusa čini primijenjena glazba za televiziju, film i kazalište. Između ostalog, sklada je glazbu za film Vlak u snijegu!

✓ Bio je član Hrvatskoga društva skladatelja i Hrvatskoga društva pisaca. Poznat je i pod pridjevcima pjesmar, akademski težak i pjesnik opće prakse.

✓ Neki od Arsenovih dueta:

➤ Sa Petrom
Grašom snimio je duet **Sad te se samo rijetko sjetim**;

➤ Često je surađivao sa Radom Šerbedžijom za kojeg ga veže veliko prijateljstvo;

➤ Jedan od zadnjih dueta bio je sa Massimom u pjesmi **Za jednom kapi čistoga života** (pjesma je nastala na tekst pjesme Gustava Krklaca)

Arsen Dedić – Odlazak

U slutnji, u čežnji daljine, daljine. □

U srcu, u dahu planine, planine. □

*Malena mjesa srca mogu,
spomenak Brača, Imotskoga.*

*I bljesak slavna šestopera,
i miris, miris kalopera.*

*Tamo, tamo da putujem,
tamo, tamo da tugujem.
Tamo, tamo da putujem,
tamo, tamo da tugujem.*

*Da čujem one stare basne,
da mlijeko plave bajke sasnem.*

*Da više ne znam sebe sama,
ni dima bola u maglama.*

*Tamo, tamo da putujem,
tamo, tamo da tugujem.
Tamo, tamo da putujem,
tamo, tamo da tugujem. □*

✓ Arsen je uglazbio stihove Tina Ujevića,
poznatog hrvatskog pjesnika, i tako je nastala
pjesma Odlazak!

Preporuka za slušanje!

- *Vincenzo Bellini: Norma, Casta Diva*

Vincenzo Bellini

(3. studenog 1801., Catania - 23. rujna 1835., Puteaux)

Vincenzo Salvatore Carmelo Francesco Bellini bio je talijanski skladatelj te jedan od najpoznatijih i najkvalitetnijih skladatelja klasičnog bel canta u opernoj glazbi. Najznačajniji je skladatelj uz velikane ranog 19. stoljeća: Gioacchino Rossinija i Gaetana Donizettija.

Učio je prvenstveno od svog djeda, a u lipnju 1819. g. odlazi u Napulj. Bio u klasi Nicola Zingarellija, kod koga je proučavao majstore napuljske škole i orkestralna djela Haydna i Mozarta.

*Običaj je bio na konzervatoriju da se talentirani učenici predstave javnosti nekim dramskim djelom. Tako je nastala njegova prva opera *Adelson i Salvini*, koja je praizvedena u teatru konzervatorija.*

*Godine 1827. dobio je narudžbu od milanske Scale da napiše novu operu. Bila je to opera *Gusar* koja je odmah postigla veliki uspjeh. Od 1827. do 1833. živio je u Milalu gdje su mu sva vrata bila otvorena.*

*Samo od pisanja opera je mogao živjeti luksuzno nakon što je Strankinja postigla još veći uspjeh od *Gusara* i započela raspravu u tisku vezanu za novi stil skladanja i uporabu tonaliteta s više predznaka. Njegova sljedeća opera, *Zaira*, bila je veliki neuspjeh, ali već sljedeća, *Montecchi i Capuleti* ponovno vraća Bellinija u sam centar opernog života tog vremena.*

*Sljedećih pet godina Bellini postaje sve popularniji, a njegove opere sve kvalitetnije (*Norma, La sonnambula, Puritani*), ali se taj uzlazni put prekida njegovom preranom smrću 23. rujna 1835. Umro je od akutne upale crijeva i pokopan je na poznatom pariškom groblju *Père Lachaise*. Godine 1876. njegovi posmrtni ostaci preneseni su i pohranjeni u katedrali u Cataniji.*

Glazbena premijera:

Preporuka za slušanje!

- W. A. Mozart:
Čarobna frula, aria
Kraljice noći

W. A. Mozart: opera Čarobna frula

Dana 30. rujna 1791.
premijerno je izvedena Mozartova

posljednja opera, Čarobna frula. Veliki majstor je umro svega 2 mjeseca kasnije i uspjeh te opere bila mu je jedna od posljednjih svijetlih točaka u životu. A uspjeh je doista bio velik. Publika je tražila bis mnogih dijelova, a u kratkom vremenu nakon premijere zabilježena je stota izvedba opere, uz puna gledališta. Na premijeri je Mozart sam dirigirao glazbom, a ulogu Kraljice noći pjevala je sestra Mozartove supruge. Emanuel Schikaneder, libretist opere, pjevao je ulogu Papagena. Ova opera bila je prva opera na njemačkom jeziku, umjesto dotadašnjeg talijanskog, jer je Mozart želio da publika razumije tekst. Čarobna frula je danas najizvođenija opera na svijetu.

- ✓ 1984. g. Miloš Forman snimio je film Amadeus, koji je osvojio 8 Oscara.
- ✓ Pretpostavlja se da je uloga Kraljice noći predstavljala konzervativnu vlast, a Sarastro prosvijećenog vladara.

Iz raznih internetskih izvora, glazbene novine uredile su:

- *Lucija Duvnjak*
- *Lana Kovačević*
- *Patricija Peša*
- *Iva Vučemilović*
- *Prof. Katarina Josipović*

*"Naći ću utjehu u glazbi koja se
pravi sama,*

*u poeziji kad tih sagorijeva, u
ženi."*

Arsen Dedić, Brod u boci!